

TRUMPISZTÁN ?

Donald J. Trump lett az Egyesült Államok 45. elnöke

Donald J. Trump elnökké választása nemcsak meglepte, de valóságos sokkoló hatással érte nemcsak Amerika, hanem a világ közvéleményének egyrésztét is. Az előrejelzések mind Hillary Clinton győzelmét jósolták mindaddig, amíg tíz nappal a választások előtt az Állami Nyomozó Iroda (FBI) elnöke elő nem állt egy vizsgálati jelentéssel, miszerint Clinton közvetlen munkatársa válofélben levő férjénél esetleg az elnökjelöltet is érintő levelezésre bukkantak. Bár a választás előtt két nappal közölték, hogy nincsenek terhelő bizonyítékok az elnökjelölt személyével kapcsolatban, de a károkozás már megtörtént. Az oroszok is közrejátszottak. Ellopták és közzétették a demokraták belső levelezését, de mint kiderült, egyébként is kapcsolatot tartottak Trump környezetével.

Sokan arról beszélnek, hogy ezek voltak a demokrata vereség okai. Pedig Hillary két millióval több szavazatot kapott és Trump-ra csak a regisztrált szavazóknak 25 százaléka szavazott. Az amerikai rendszer azonban nem az egész ország szavazóinak többségét veszi számításba, hanem az egyes államokban a többséget kapott párt küldöttei választják meg az elnököt. A valóság mélyebben rejlő társadalmi okokra mutat. Az amerikaiak hite és bizalma megrendült, a társadalom jó része bizonytalanságban él.

Nem irigylem az unokáimat. Ez az Amerika már nem az az Amerika, ami minket hatvan évvel ezelőtt tárt karokkal keblére ölelt és „életet, szabadságot, boldogulást” ígért. Ha szemléltetni akarnám az akkori társadalom képét, tojáshoz hasonlítanám. Egy kis réteg a tetején, egy kicsi az alján. Középen hatalmas, erős, magát tehetősnak érző középosztály. Ez mára inkább piramishoz hasonlítható, a legfelső egy százalék zsebében van a társadalom vagyonának legnagyobb része, a középosztály egyre nehezebben kapaszkodik csökkenő vagyonához, befolyásához, a lemaradtak száma meg egyre növekszik. Nem csoda, ha hisznek egy demagóg ígéretének, aki „Amerikát újra nagygyá teszi”.

Legyen úgy, mint régen volt!

Az amerikai magyarok többsége a konzervatív republikánusok táborában található. Főleg a háború után kijött DP-k (Displaced

Persons) tartoztak ide, akik a magyar felső-középosztályi rangjuk emlékéhez ezt találták legvonzóbbnak. De az 56-osok jórésze is Trump táborához húz, rá szavaztak. Persze nem mind. Egy 56-os, amerikai magyar közéletben jelentős szerepet játszó személy levelet írt a New York Times-nak: „Még nem jött el az ideje, hogy a tengerparti államok elszakadjanak Trampistántól (az állam közepén élőkétől), vagy Kanadába emigráljunk, de jó, ha emlékszünk a Rippentrop–Molotov pak-tumra és a RippenTrump–Putin összecsapására”. Ezzel utal az Amerika két táborra közötti „hideg polgár-háborúra”, amelyben a magát talajvesztettnek érző, alacsonyabb felkészültségű réteg került szembe a még mindig jobb pozícióban levő értelmiségi társadalommal. Ez a kettősség mutatkozik meg a New York–New England és Kalifornia–Nyugati Part Hillary párti és Közép-Amerika Trump párti szavazóinál.

Végeredményben az történt, hogy a ma bizonytalanságát felcserélték a jövőbeni létbizonytalansággal. Hiszen senki sem tudja megmondani, hogy Trump kiket vesz maga mellé tanácsadóknak, a választási kampány alatt ígért fenyegetéseiből mit fog megvalósítani. De a most utcára tóduló tüntetők joggal tartanak attól, hogy fallal zárja le a mexikói határt, kitoloncolt tizenegy millió illegálisan itt tartózkodót, kitiltja a mohamedán vallásúakat, hivatalossá teszi a megkülönböztetést, adópolitikája még jobban a gazdagok érdekeit segíti, elnyomja az ellenzékét, korlátozza a sajtót, megszünteti milliók betegbiztosítását, saját embereivel rakja meg a legfelső bíróságot. Megteheti, mert maga mögött tudja a parlamenti többséget.

Volt már ilyenre példa!

Becslések szerint ma Amerikában az engedély nélkül itt tartózkodók között több száz ezer illegális magyar él. Ők vízummal jöttek, túlmaradtak, itt egzisztenciát teremtettek, gyermekeket szültek. De az országot nem hagyhatják el, mert akkor többé nem tehetik be a lábukat Amerikába. Abban reménykedtek, hogy az új elnök helyzetüket legálissá teszi. Most megrémültek.

Velük együtt szorongva nézhetünk a jövőbe.

PAPP LÁSZLÓ

Az EU és a CETA

Belgiumban a Vallonia tartomány Parlamentje október végén aláírta a CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement, Átfogó Gazdasági és Kereskedelmi Egyezmény) szerződést Kanadával. Ezt követően az EU vezetősége és Justin Trudeau kanadai miniszterelnök is aláírták az egyezményt. Az EU tárgyalásai Kanadával meglehetősen hosszú ideig tartottak, mert mintegy 5 évvel ezelőtt már megkezdődtek. A szerződés szövegét először 2016. február 29-én hozták nyilvánosságra. A tárgyalások alatt a nyilvánosságot és az EU-államokat a hírek szerint nem informálták. Úgy hirdik, hogy a különböző gazdasági lobbyknak viszont jelentős befolyása volt a szerződés szövegére. Junckers, az EU-Bizottság elnöke a Brexit után azt a javaslatot tette, hogy a CETA-egyezményt csak az EU-Parlament és az EU-Minisztertanács az EU-tagállamok parlamentjei bekapcsolása nélkül ratifikálják.

Ez a javaslat meglehetősen negatív visszhangot váltott ki. Tüntetések voltak a CETA ellen, sőt politikusok is bírálták a javaslatot, így Sigmar Gabriel német gazdasági miniszter, aki ezt rossz döntésnek tartotta, különösen a Brexit után. Ezután Junckers visszavonta javaslatát és az EU-bizottság a CETAT nem tisztán EU, hanem vegyes szerződésnek nyilvánította, amiről az EU és a nemzeti, illetőleg regionális parlamentek döntenek. Ekkor Belgium Vallonia regionális parlamentje több okból is elutasította a szerződést. Főleg azért, mert a beruházók, amennyiben elégedetlenek, állami döntésekkel úgynevezett döntőbíráóságok elé vihetik az ügyet, amelyek döntései ellen nem lehet fellebbezni. Ezen túlmenően a képviselők elégedetlenek voltak a mezőgazdaságra vonatkozó előírásokkal és még egyes más szabályokkal. Meg kell mondani, hogy nemcsak a Vallonia parlamentje volt elégedetlen a szerződéssel, hanem mások is. Különösen a döntőbíráóságok bekapcsolását erősen bírálták, mert ezek nem ismernek az európai joggyakorlatban és ilyen döntéseknél nem lehet felsőbb bírósághoz fordulni.

A CETA-szerződésnek a vallon parlament általi elutasítása meghíúsította a szerződés aláírását. Ez az ellenállás nem valami különködés volt, hanem ennek komoly politikai, gazdasági és társadalmi okai voltak. A francia nyelvű 3,6 millió lakosságú Vallonia, hosszú ideig Belgium nehézipari központja volt jelentős szénbányászattal, vas és acéliparral. Ami jólétet is teremtett. A második világháborút követő évtizedekben az itteni nehézipar, mint sokhelyütt mást is Európában erősen visszaesett, sőt sok esetben megszűnt. Így a vallon területeken megnőtt a munkanélküliség és a lakosság elszegényedett. Ugyanakkor a modern új iparágak Belgiumban főleg a flamand részekben telepedtek meg, ahol a mezőgazdaság is erősen fejlődött és az életszínvonal emelkedett.

Ezzel együtt a flamand tartomány jelentősége és befolyása is erősebb lett. Az egykor lenézett flamand nyelv is fontosabbá vált. A két országrész között megnövekedtek a feszültségek, amelyek időnként a belga állam létét is veszélyeztették. Vallonia legnagyobb részét indokolt kritikája a szerződés ellen a tartomány nehéz gazdasági és társadalmi helyzetére utaló egyben figyelmeztetés volt.

Így a döntőbizottságok hátrányosnak tartott ténykedésének a korlátozásában, amely veszélyt jelenthetett az egyes EU-országok számára is. Sikertől elérni, hogy más bírósági úton is fel lehessen lépni a döntések ellen. Sőt a szerződésből való kilépés lehetősége is megadatott. Az esetleges magas perköltsé-

geket is csökkentették. A Vallon Parlamentnek nem sikerült minden kívánságát elérnie, maradtak még vitatott kérdések. De a vallon képviselők elfogadták az eredményt és aláírták az egyezményt, amelyet Brüsszel város képviselői is elfogadtak.

Paul Magnett vallon miniszterelnök kijelentette: „A döntés nemcsak a vallon nép, hanem az egész unió érdekeit szolgálja”. A továbbiakban a CEFA-t az EU nemzeti parlamentjeinek, valamint az EU-parlamentjének is el kell fogadnia. Addig még mindig történhetnek nem várt meglepetések.

Amennyiben a CETA-egyezmény végleges ratifikálása megtörténik, ez megnöveli az EU nemzeti parlamentjeinek a jelentőségét és biztosabb alapokra állíthatja magát az EU-t is, mert a tagállamoknak nagyobb döntési lehetőségeket nyújt. Ez olyan szabadkereskedelmi egyezmény, ami szerint nem a vámok leépítése a legfontosabb, mert ezek az EU és Kanada között meglehetősen alacsonyak. Főleg a szolgáltatások szabályozása, a tarifákon kívüli korlátozások leépítése és hasonló más gátak megszüntetése a fontos. A vámok 99% megszűnik, ha életbe lép a szerződés, valószínűleg 2017. elején. Az EU–Kanada egyezmény kisebb nagyságrendű, mint ami az USA-val tárgyalás alatt áll.

Ez a TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership – Transatlanti Kereskedelmi és Beruházási Partnerség). Az erről a szerződésről szóló tárgyalások 2013 júniusában kezdődtek meg az USA és az EU között. Ennek a célja a törvényes, illetőleg az ezeken kívülálló kereskedelmi és más jellegű szabályok leépítése. Ezeknek a megszüntetése csökkentheti a nemzetközi kereskedelem exportáló országok költségeit és ezáltal megnövelni a külkereskedelem értékét A másik fő téma a beruházások védelme. Ha viták keletkeznek a beruházó és azon ország között, ahol a beruházás megtörtént, akkor a TTIP-szerződés ezekkel a vitákkal kapcsolatban ú.n. döntőbizottságok bekapcsolását írja elő. A TTIP szerződés célkitűzéseiről, tartalmáról, a várható gazdasági eredményekről és a hatásáról meglehetősen megoszlanak a vélemények.

Így az EU-Bizottság és az egyes tagállamok vizsgálatai szerint a szerződés alkalmazása pozitív hatást vált ki a gazdasági növekedésben és a foglalkoztatásban. A kritikusok viszont ennek ellenkezőjét látják. Szerintük a növekvő transzatlanti kereskedelem csökkentené az EU-n belüli kereskedelmet, amely alacsonyabb foglalkoztatással járna. Erős kritikát kapott a döntő bíráóságok felállítását, amelyek lényegileg függetlenek lennének a nemzeti bíróságoktól és döntésük ellen nem lehetne nemzeti síkon fellebbezni. Nem is szólva az ezzel járó költségekről és a rendszerint magas büntetésekről. A kritikusok félnek egy kiszámíthatatlan párhuzamos ítélkezési rendszer létrehozásától.

A jövőendő TTIP-szerződésről szóló tárgyalások is elég sok bírálatot kaptak, főleg azért, mert a tárgyalások eredményei a nagy nyilvánosság előtt rendszert ismeretlenek maradnak. Viszonylag kevés személynek adják meg a hozzáférhetőség jogát. Eddig 15 tárgyalási periódus zajlott le Brüsszelben és az USA-ban: Az utolsó ülésszak nemrégiben volt. Sigmar Gabriel német gazdasági miniszter szerint megbukott a szerződés. Donald Trump újonnan megválasztott USA elnök szerint a TTIP-szerződésre nincs szükség. Így a pillanatnyi helyzet alapján nem valószínű, hogy létrejön ez a szerződés.

HARSAY GYÖRGY

Ausztria: 1956 katarzisa a jelenben

Furcsa ősz, ez az idej: minden mozgásban van, nem csak az anyagi világban, de az emberi törekvések terén is. Ki gondolta volna, hogy az Egyesült Államokban a túlzásai által ismertté vált jelölt kerül az elnöki székbe? Ha már ebben a viszonylatban is észlelhető a változás szele, nincs azon csodálkoznivaló, mi minden változott egy esztendő leforgása alatt történetesen az osztrák–magyar kapcsolatok terén. Migráció és kerítés: két egymásnak feszülő jelenség, ami elsőként Magyarországot érintette. 2015. szeptemberében a magyarországi politika került a nemzetközi „Gutmensch” álnokság célkeresztjébe, amit ma sem lehetne felindultság nélkül felemlíteni, ha csak nem következett volna be a jobb, vagy legalábbis más belátásra készítő fordulat.

Pedig milyen fölényesen jó volt a migránssok áradatára aggatni az emberiség virágcsokrait, amikor bezzeg Magyarországon „ütőtűz-vágták” a mohamedán világból jövő szerencsét keresőket. Magyarországot az 1956-os menekültek befogadására utalva is elmarasztalták, a röszei kerítés létesítése meg egyeseket egyenesen a koncentrációs táborok idejének felemlítésére ösztönözte.

2016 őszére más légkör alakult ki, erősen módosult a migráció kérdésének megítélése. A meggondolatlan nagyvonalúság után a tények ártérteklésre serkentették azokat is, akik korábban a korlátlan befogadás hívei voltak. Ma már higgadtan megállapítható, hogy Rösze kezdte sokkoló hatása után a józanság egyik mércéjeként került előtérbe, már csak azért is, mert Európa középtávon

képtelen megbirkózni a nem apadó bevándorlók tömegével. Habár korántsem biztos, hogy kerítésekkel megállítható, feltartóztatható ez a folyamat, végleges megoldásnak semmiképpen sem lehet tekinteni.

És mégis: ezen a kínos ponton talált egymásra az osztrák és a magyar szomszédságpolitika, amivel kapcsolatosan Orbán Viktor Christian Kern kancellár júniusi budapesti látogatását összegezve az osztrák–magyar sógorság feleledését említette. Azóta nincs már szó brutalitásról – kivéve a megrögzött ellenzőket – 1956 60. évfordulója pedig feloldotta a görcsöket, a feszültségekből a közös érdekek jutottak előtérbe. Magyarország után Ausztria is mintegy felfedezte az egymásrautaltságot, aminek a legeklatánsabb példája, hogy 20 osztrák rendőr után az osztrák hadsereg 60 katonája segítkezik abban, hogy Rösze ténylegesen sikerült hathatósan megállítani a további áramlást.

Látszólag bármennyire erre az egyetlen kérdésre összpontosul is az együttműködés, valójában sokkal többről van szó. Érdemes ezzel kapcsolatosan idézni Hans Peter Doskozil honvédelmi minisztert, aki Bécsben az október 21-én rendezett követségi fogadásán 1956-ra emlékeztetve úgy fogalmazott, hogy bosszú éveken, évtizedeken át kerítés választotta el egymástól Magyarországot és Ausztriát. Olyan kerítés volt ez, ami nem csupán két államot, hanem kultúrákat, családokat, felekezeteket választott el egymástól. Egyben emlékeztetett arra, hogy Ausztriában vannak magyar és horvát faluk, mint

Folytatás a 3. oldalon

TÓTH PÁL PÉTER

MIGRÁNSOK – MENEKÜLTEK

II. rész

A változás kezdete – a II. világháború által kiváltott nagyarányú, kikényszerített népességmozgás után – az 1950-es évek elejére nyúlik vissza. Ekkorra – a világháború után elmenekült, új hazát „talált” milliók mellett – már többé-kevésbé rendeződött a DP-k (Displayed Persons) jogi státusza is. Nem sokkal ezt követően jelent meg és vált általánossá a migrációs mozgások új típusa, az ún. vendégmunkás program, amelyet a fejlett tőkés országok gazdasági szükséglete határozott meg, motivált, hívott életre és tartott, tart fenn. Az 1980-as évek végétől, a 90-es évek elejétől viszont a vendégmunkásokat foglalkoztató nyugat-európai országok – mindenekelőtt a gazdasági regresszió és a vendégmunkások családtagjainak nagyarányú beáramlása miatt kialakult, s mind határozottabbá váló idegenellenesség hatására – az addigi, viszonylag megengedő bevándorlási politikájukat megszigorították. Ezek az intézkedések összefüggésben voltak azzal a vélekedéssel is, hogy a Szovjetunióban és a szovjet érdekszférához tartozó országokban bekövetkezett változások hatására az ott élők menekülésszerű vándorlása meg fog indulni nyugat felé. Annak ellenére, hogy a várt kelet-európai menekülthullám nem következett be, az idegenellenesség hullámai nemcsak hogy nem csillapodtak, hanem például 1996 közepén Franciaországból korábban nem tapasztalt módon és mértékben toloncolták ki az oda menekülőket. Annak következtében azonban, hogy a migránsok munkakejére az európai munkaerőpiacnak a továbbiakban is szüksége volt – a bekövetkezett fejlemények ellenére közel hasonló mértékben mint addig – továbbra is érkeztek bevándorlók Európába.

Európa – mindenekelőtt az EU-15 országainak – fejlett, újabb és újabb migrációs mozgásokat kiváltó gazdasági szükségletei mellett azok a beavatkozások, amelyeket az Egyesült Államok részvételével – többek között a demokratikus jogok biztosítására hivatkozva – az ENSZ Biztonsági Tanácsa elhatározott és amelyek végrehajtásában az USA mellett a NATO is részt vett, jelentős tömegek menekülését okozták.

A beavatkozások sorából csak az 1990-es évek-ből két példát említünk. Az egyik az ún. első öbölháború illetve az Irak ellen indított katonai fellépés s annak következményei, a másik pedig Líbiával kapcsolatos.

1990 közepén Irak, mivel Kuvait önállóságát sohasem ismerte el, azzal az indokkal, hogy a kuvasi olajvezetékek törvényellenesen vannak Irakon átvezetve, megszállta Kuvaitot és az ország önállóságát megszüntette. Ezt az ENSZ nem ismerte el és Kuvait területéről az irakiak azonnali kivonulását követelte. Irak ezt elutasította, mire ellenlépésként – amerikai vezetéssel, 24 ország részvételével – az ENSZ Kuvait felszabadítása érdekében koalíciót szervezett. A harci műveletek 1991 januárjában kezdődtek, és tizenegy hónappal később Kuvait visszanyerte függetlenségét. A tűzszüneti határozat Irak számára a nukleáris fegyverkísérleti kutatások felszámolását írta elő, melyet az irakiak folyamatosan megsértettek. Ez, mivel Irak alapvetően amerikai gazdasági és katonai érdekeket sértett, elégséges alapot szolgáltatott arra, hogy 2003 márciusában megtámadják Irakot. A fellépés indoka Huszein diktatúrájának felszámolása, az ország demokratisálása volt. A sikeres hadműveletet követően a koalíciós csapatok megszállták az országot, ideiglenes koalíciós hatóságot hoztak létre, melynek feladatát előbb ideiglenes, majd 2005 októberében rendszeres kormány vette át. A helyzet azonban nemcsak hogy nem stabilizálódott, hanem 2006 őszén az amerikaiak és az általuk támogatott új iraki rendszer és az ellenük fellépők gerillaháborúja bontakozott ki. Az egyre kaotikusabbá váló állapotot a siita és szunnita milíciák közötti mind általánosabbá váló, etnikai alapú összecsapások tovább bonyolították. Alapvetően ezek járultak hozzá ahhoz, hogy az amerikaiakkal szemben álló erők 2006 októberében létrehozzák az Iraki Iszlám Államot, s ezzel megkezdődött a felkelők – siiták, keresztények, polgári lakosság, iraki kormányzati tisztviselők és intézmények ellen intézett, napjainkban is tartó – újabb és újabb területekre kiterjedő öngyilkos merényleteinek sorozata. 2014 júniusát követően, amikor a dzsihadizsák fennhatóságukat az észak és nyugat-iraki területekre is kiterjesztették, az ország és az ott élők helyzete még súlyosabbá és még kilátástalanabbá vált.

A másik, közel hasonló céllal és eredménnyel végződő beavatkozást a koalíciós csapatok 2011 márciusában, Líbiában indították. Ez 2011 elején, a Kádafi rendszerével szembeni, utcai harcokba torkolló tüntetésekkel kezdődött Tripoliban. A kormányerők tüntetők elleni erőszakos fellépését az amerikai elnök és az ENSZ is elítélte, s Kádafi

a vérontás azonnali beszüntetésére szólították fel. A harcok azonban nem csillapodtak. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa a polgári lakosság védelmére Líbia felett légtérzár felállítását határozta el, amelynek kikényszerítése és a kormány ellenes erők támogatása érdekében a koalíciós haderők 2011 márciusában hadműveletbe xkezdték. A harcok eredményeként Kádafi likvidálták, az ország demokratizálása helyett azonban kilátástalan káoszba sodorták Líbiát. A koalíciós fellépések tehát mindkét esetben – annak ellenére, hogy Huszein és Kádafi diktatórikus rendszerét felszámolták – a kitűzött célt, a térség demokratizálódását nemcsak hogy nem érték el, hanem mindkét országot és környezetét beláthatatlan időre destabilizálták.

2013-ban – amikor ezekről a területekről a menekültek tömegesen még nem indultak el az EU-28 tagállamába – 2,8 millió volt a kivándorlók és 3,4 millió a bevándorlók száma. A szám jelentős, de tudnunk kell, hogy közülük csak 2,2 millióan voltak olyanok, akik egy harmadik országból érkeztek. A többiek – közel 1,2 millióan: uniós állampolgárok – olyanok voltak, akik a schengeni övezeten belül az egyik tagállamból a másikba vándoroltak. (Jelleget tekintve ezt a mozgást akár már belső vándorlásnak is tekinthetjük.) A legtöbb bevándorló (692 700 fő) úti célja Németország volt. A sorban az Egyesült Királyság (526 ezer fő), Franciaország (333 ezer fő), Olaszország (308 ezer fő) és Spanyolország (281 ezer fő) következett. Ugyanekkor a legtöbben (532 300 fő) Spanyolországból, az Egyesült Királyságból (316 900 fő), Franciaországból (300 800 fő), Lengyelországból (276 400 fő) és Németországból (259 300 fő) vándoroltak ki. A 2013-ban bekövetkezett migrációs mozgások következtében Bulgáriának, Írországnak, Görögországnak, Spanyolországnak, Horvátországnak, Ciprusnak, Lengyelországnak, Portugáliának, Romániának és a balti tagállamoknak az éves vándorlási egyenlege negatív (a kivándorlók száma meghaladta a bevándorlókéét), az Unió legfejlettebb országaie pedig pozitív volt.

Az adatok arra utalnak, hogy 2013-ban még nem következett be látványos elmozdulás a nemzetközi vándorlás területén. 2014 közepétől viszont minden megváltozott. Joggal vetődik fel tehát a kérdés, hogy melyek voltak azok a meghatározottságok, amelyek azt az érzést erősítették, erősítik, hogy 2014 közepétől a migrációnak egy, a korábbiakban nem ismert, új megnyilvánulási formájával állunk szemben?

Az MTA Veszprémi Területi Bizottság Neveléstudományi Szakbizottsága és a Magyarságkutató és Neveléstörténeti Munkabizottságok 2016. november 4–5-én megrendezett nemzetközi konferencia

ZÁRÓNYILATKOZATA

A konferencia résztvevői egyetértettek az alábbi javaslatokban, megállapodtak azok nyilvánossá tételében, terjesztésében és értelmezésében, amely mindannyiunk feladata:

Az anyaországi és a határon túli szakmai-kulturális és civil szervezetek összefogása nélkülözhetetlen a magyar identitás megőrzésében, a nyelv ápolásában, az iskolák működtetésében, a jövő nemzedék nevelésében. Tudatosítani kell, hogy a Kárpát-medence élhető világ: természeti és kulturális örökségünk páratlan gazdagságát ismerni, védeni és gyarapítani kell.

Tudatosítani kell európai és sajátosan magyar örökségünket! Európai örökségünk: a görög filozófia, a római jog és a kereszténység. Sajátosan magyar értékünk az elődeinktől örökölt nyelvünk és kultúránk.

A kultúra újratemetésének és továbbörökítésének elsődleges szervezett kerete az iskola. Az iskola feladata a nevelés és az oktatás: a nevelésben az egységesség, az iskolarendszerben a differenciáltság megvalósítása. „A jó nevelés a legjobb nemzeti politika.”- írta Kornis. Ma is aktuálisak, példaértékűek a XX. század első felének két kiváló tudósa – Kornis Gyula és Fináczy Ernő – iránymutató tézisei, kultúrpolitikai nézetei, melyek értékméleti alapúak. Kornis megfogalmazásában a kultúra alapértékei: a jó, az igaz, a szép és az isteni. Ezeknek az abszolút értékeknek megfelelő „kultúrjavak” az erkölcs, a tudomány, a művészet és a vallás. Fináczy közismert elve: „nevelni annyit, mint jóra, szépre, igazra tanítani”.

Újra kell gondolni Klebelsberg állásfoglalását, miszerint „Egy nemzetet nemzetté éppen kultúrája, közös szellemisége és értékelfogása avat.” Ennek alapja: a NEMZETNEVELÉS. Fontosnak tartjuk a XX. század első felében vallott kultúrpolitikai elvek valós tartalmának megismertetését, hogy mit jelentett és jelent: a „nemzeti érzés pozitív ápolása”, az internacionalizmus helyett a „nemzetfőlöttiség”, a „kultúrfőlny”, a jellemnevelésben a türelem, a kitartás, a fegyelem, a szolidaritás, a neonacionalizmus és a demokratizmus.

Kellő hangsúlyt kell kapnia annak, hogy a nevelés nemzeti ügy, hogy együtt kell cselekednünk a magyar nyelvű oktatásért. Kisebbségi helyzetben elengedhetetlen az adottságok és követelmények figyelembevételével az iskola- és oktatásügy fejlesztése. Ebben igen nagy szerepe van az óvodapedagógusnak, tanítónak, tanárnak, az egyetemi oktatóknak; az anyaországi civil - és tudományos szervezeteknek, úgy a MTA, a VEAB Területi Bizottságnak, a Magyar Pedagógiai Társaságnak, a Százak Tanácsának, a Kárpát-medencében a Pedagógus Szövetségeknek, és Európában a NYEOMSZSZ-nak.

Kutatásainkat össze kell hangolni a magyar intézetekkel. Közös témáink lehetnek az emigráció és a jelenlegi magyar migráció általános és területi jellemzőinek összehasonlító vizsgálata; a magyar identitást erősítő „példaképek”, világkiállítások, események; a magyar nyelvhasználat türelmes bevezetését előíró példaértékű törvénykezések reális megismertetése területi forrásmunkák feltárásával.

Közös gondunk: csökken a magyar iskoláztatásban résztvevők száma a határon túl; hiányzik a hazai szakfelügyeleti rendszer és a szakképzettség modernizálása; az iskolák nagyobb része nem nyitott, nem ápol kapcsolatokot, hiányzik egy jól átgondolt nép- és közösségi főiskolai hálózat.

Súlyos jövőbeli probléma lenne a kézírás nem megfelelő tanítása az iskolában. Ezért csatlakoztunk a Százak Tanácsa „A kézírás védelmében” című felhívásához.

A résztvevők: Az MTA VEAB Neveléstudományi Szakbizottsága, a Neveléstörténeti és Magyarságkutató munkabizottságok tagjai, a NYEOMSZSZ elnöke, a Százak Tanácsa és a Balaton Akadémia elnöke, az RMPSZ elnöke, a VMPSZ alelnöke, a SZMPSZ elnöke.

Farád, 2016. nov.5.

KÖNYVAJÁNLATUNK AZ ÜNNEPEKRE

BAKOS István: Nemzetépítő kísérlet. A Magyarok Világszövetsége kronológiája 1989–2000. RETÖRKI Könyvek 17, Antológia Kiadó, Lakitelek, 2016, 462 old.; BENCE Lajos: Szóval vágok rendet. (Versek) Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, Pannon Tükör Könyvek, Lendva – Zalaegerszeg, 2016, 129 old.; BERTA Zsolt: Recept. Zónaregények. Magyar Napló, Fókusz Egyesület, Budapest, 2016, 215 old.; BOTLIK József: Az örvidéki magyarság sorsa 1945-1989. Kitekintéssel 2014-ig. Nyugati Magyar Könyvkiadó, Vasszilág, 2015, 629 old. CSAKY Pál: Bizonytalan idők 2012-2015. Pro Futuro Hungarica p.t. (h. n.) 2015, 244 old.; CSORBA Béla – GUSZTON András (szerk.): A meg nem írt történelem nem létezik. Az 1944/45-ös magyarítás negyed évszázados kutatásának tapasztalatai. Godine, Temerin, 2016, 264 old.; HEGEDŰS Imre János: Repkény a falon. Esszék, tanulmányok, jegyzetek. Magyar Napló, Írott Szóalapítvány, Budapest, 2016, 294 old.; ILLYÉS Gyula: Naplójegyzetek 1956–1957. Atlantisz sorsára jutottunk. Magyar Művészeti Akadémia, Magyar Szemle, (Budapest) 2016, 261 old.; JESZENSZKY Géza: Kísérlet a trianoni trauma orvoslására. Magyarország szomszédsági politikája a rendszerváltozás éveiben. Osiris, Budapest, 2016, 394 old.; KERÉK Imre: Aranylen. Új versek 2012-2014. Berzsenyi Könyvkiadó, Kaposvár, 2015, 75 old.; KISS Gy. Csaba: Hogy állunk a számvetéssel? Közéleti íráskor, 1994–2015. Nap Kiadó (Budapest), 2015, 199 old.; KORKÉPEK. Győri Antológia 2016. Győri szerzők művei. Győr, 2016, 374 old.; KOVÁCS István: “Érdek és szeretet” Lengyel visszaemlékezések a szabadságharcra 1848–1849. Magyar Napló, Budapest, 2016, 254 old.; K. LÉNGYEL Zsolt: Tükrözés és torzulás. Magyarország és a magyar kisebbségek képe a német politikai irodalomban 1993-1994. Méry Ratio, Kisebbségért Pro Minoritate Alapítvány (Budapest), 2014, 282 old.; PARASZT SORS – MAGYAR SORS, Emlékkönyv a Bethlen Gábor Alapítvány 2014. szeptember 19-ei közéleti és tudományos tanácskozásáról. Hítel Könyvműhely, (h.n.) 2016, 207 old.; PATHY Livia – SEPER Judit: A mi világunk. Sodálitas, Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége, Bécs, 2016, 200 old.;

ROSONCZY Ildikó. Orosz fegyverekkel Ferenc Józsefért. Tanulmányok I. Miklós 1849-es magyarországi beavatkozásáról. Magyar Napló, Budapest, 2016, 486 old. + térképek és illusztrációk; SÁRKÖZI Mátyás: '34, '44, '56 – Plusz. Elbeszélések és egy beszélgetés. Kortárs Kiadó, (Budapest) 2016, 175 old.; SOMORJAI Ádám OSB – ZINNER Tibor: A Szabadság térről Washingtonon át a Vatikánba – és vissza. Mindszenty József bíboros, prímás, esztergomi érsek követségi levelezése az Apostoli Szentszékkal 1956–1971. Veritas, Magyar Napló, Budapest, 2016, 766 old.; SZAKÁLY Sándor: A 2. vkf. osztály. Tanulmányok a magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás történetéből 1918–1945. Magyar Napló, Veritas Történetkutató Intézet, Budapest, 2015, 271 old.; SZILÁGYI Szabolcs (szerk.): Magyar feltalálók – Ungarische Erfinder – Hungarian inventors. BUOD, 2016, 138 old.; UNGARN 1956. Aufstand, Revolution und Freiheitskampf in einem geteilten Europa. Erzählt in Bildern von Erich Lessing und Texten von Michael Gehler, Innsbruck, 2015, 267 old.

BÉCSI NAPLÓ

AZ AUSZTRIAI MAGYAROK LAPJA

Kiadja az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége

Levelezési cím: A-1011 Wien, Postfach 358.

Web: www.kozpontiszovetseg.at
www.becsinaplo.eu

Tel./Fax: 00 43 1 532 60 49

E-mail: becsi-naplo@aon.at

Zweimonatsblatt der Ungarn in Österreich.

Eigentümer, Herausgeber, Hersteller und Verleger:

Zentralverband Ungariseher Vereine u.

Organisationen in Österreich.

A-1010 Wien, Schwedenplatz 2/I/8.

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG:

Bodzsóni István (Szabadka), Borbándi Gyula † (Budapest), Czellar Judit (Genf), Gömöri György (London), Kovács István (Budapest), Kovátsné Németh Mária (Győr), Kő András (Budapest), K.Lengyel Zsolt (München), Martos Péter (Bécs), Papp László (New York), Piri Zoltán † (Utrecht), Pomogáts Béla (Budapest), Sárközi Mátyás (London), Szabó A. Ferenc † (Budapest), Szakály Sándor (Budapest), Zakar Péter (Szeged).

SZERKESZTŐSÉG:

Benyák Mária, Böröndi Lajos, S. Csoma János, Deák Ernő (főszerkesztő), Fetes Kata, Kántás János, Radics Éva, Rimpler Diána, Varga Sándor.

GRAFIKAI SZERKESZTŐ: Uzsák Zoltán

GAZDASÁGI INTÉZŐ: Deák Sonja

BANKKONTÓ: 004-46793, BLZ: 20111, Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG., Hauptanstaht A-1010 Wien, Graben 21.

IBAN: AT572011100000446793 • BIC: GIBAATWW

ELŐFIZETÉS egy évre: Ausztriában 15,- Euro, Magyarországon 3000,- Ft, Nyugat-Európában 20,- Euro, vagy annak megfelelő összeg, tengerentúl 25,- Euronak megfelelő összeg, Szlovákiában egyes számok eladási ára: 1.50 Euro.

TERJESZTŐINK:

Amerikában: Andrew ReKay, 3996 Oakmore Rd. Oakland, CA 94602-1856

E-mail, az újság számára: BecsiNaplo@yahoo.com
Bankátutalás: Hungarian Freedom Fighters Inc. San Francisco Area Chapter, 3996 Oakmore Rd. Oakland, CA 94602-1856

Angliában: Hungarian Book Agency, P.O.B 1956, Durham DH1 2GA.

Hollandiában: Kónya Melinda. Boerhaaveplein 124. 2343 LX Oegstgeest, 00-31-71-5154287.

E-mail: melindakonya@hetnet.nl

Kanadában: Pannonia Books Ltd., 472 Bloor St. W. 2nd floor, Toronto, Ontario M5S 1X8.

Magyarországon: Librotrade Kft., H-1656, P. O. B. 126, H-1173, Budapest, Pesti út 237. Bank folyószámla: KHB Rt. 10402166-21638181-00000000.

Németországban: Dr. Klement Kornél, BUOD, Ringstrasse 16, D-63128 Dietzenbach

Svájcban: Judit Czellar 13, Croix-du-Levant, CH-1220 Genève, e-mail: czellarjud@hotmail.com, 0227970854 – Postfinance, Julianna Judit Czellar, Compte: 12-165459-6,

IBAN: CH13 0900 0000 1216 5459 6

Svédországban: Szöllösi Antal, S-127 24 Skärholmen, Box 176. PlusGirotr Nr.: 756987-4.

Szlovákiában: Benyák Mária, SK-821 01 Bratislava, Datelinova ul. 9, e-mail: marcsa@live.com
Bankszámla: SK6709000000000170127485

Névvel vagy betűjellel megjelent cikkekért szerzőik felelnek és nem feltétlenül fejezik ki a szerkesztőség véleményét. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung

Druck: Monocopy Bt.

H-9200 Mosonmagyaróvár, Juhar u. 16.